

**OCENA REALIZACJI PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE GMINY WIELKA WIEŚ**
„Zatrzymać przemoc”
ZA ROK 2016

Szyce, styczeń 2017

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie są zadaniami gminy w myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2020 „Zatrzymać przemoc”, przyjęty Uchwałą Nr XII/147/2016 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 10 marca 2016 roku jest dokumentem określającym priorytety działania gminy w powyższym obszarze.

Stanowi ona podstawę do podejmowania działań mających na celu wywołanie pozytywnej zmiany w społeczności lokalnej w tym obszarze.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2020 „Zatrzymać przemoc” obejmuje różne formy działań profilaktycznych i pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy, zakładając zintegrowanie i synchronizację zadań samorządu lokalnego z działaniami innych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, kościołów, fundacji, stowarzyszeń, itp., które działają na rzecz rodzin i dzieci.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostkami pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury i sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie.

Cel główny Programu, jakim jest *„Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Wielka Wieś”* jest realizowany przez 7 celów szczegółowych. Każdemu z tych celów przyporządkowano kierunki działania oraz konkretyzujące je zadania. Cele zostały zdefiniowane zgodnie z zasadą strategicznego podejścia, która polega na koncentracji uwagi na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji.

Rok 2016 był pierwszym rokiem realizacji postanowień programu poniżej przedstawiono ocenę realizacji poszczególnych celów zawartych w programie.

Cel szczegółowy I.: zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej wśród mieszkańców Gminy Wielka Wieś.

Zadania:

- 1) Opracowanie oraz rozpowszechnianie materiałów informacyjnych.
- 2) Publikacja artykułów dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie uzależnień w lokalnej prasie.
- 3) Organizowanie spotkań promujących życie bez przemocy, prelekcji skierowanych dla mieszkańców Gminy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz skutków i konsekwencji jej działania.
- 4) Podejmowanie przez Gminę współpracy partnerskiej w ramach kampanii o zasięgu wojewódzkim i krajowym.

Powyższy cel był realizowany przez podjęcie następujących działań:

- 1) Zamieszczano na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi informacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, obejmujące zarówno podstawowe informacje dotyczące samego zjawiska przemocy domowej, jak również dane dotyczące podjętych przez tut. Ośrodek działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy oraz możliwe formy pomocy w tym zakresie.
- 2) Rozpowszechniono ulotki oraz plakaty dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród publicznych placówek na terenie Gminy tj. szkoły, ośrodki zdrowia, Urząd Gminy, Gminna biblioteka, Komisariat Policji w Zielonkach, Kuratorzy Sądowni.
- 3) Opublikowano w prasie lokalnej artykuł dot. instytucji pomocowych działających na terenie Gminy Wielka Wieś, w którym zawarto adresy, dane kontaktowe i godziny otwarcia poszczególnych instytucji.

Cel szczegółowy II.: Poszerzenie działań profilaktycznych dot. zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Zadania:

- 1) Organizacja zajęć profilaktycznych/pogadaniek/warsztatów mających na celu promowanie alternatywnych zachowań nie przemocowych i rozwijających kompetencje społeczne

- 2) Promowanie przez placówki oświatowe, świetlice środowiskowe alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- 3) Organizacja specjalistycznych grup (TZA, socjoterapia) dla dzieci/młodzieży przejawiających zachowania agresywne. Organizacja konkursów profilaktycznych związanych z tematyką bezpieczeństwa.

Powyższy cel był realizowany przez podjęcie następujących działań:

- 1) Przeprowadzenie zajęć warsztatowe dla uczniów klas 4 – 6 szkoły podstawowej w Zespole Szkolno – Przedszkolnym dot. przeciwdziałania przemocy/agresji.
- 2) Przeprowadzenie zajęć dot. szkodliwość środków psychotropowych wśród uczniów klas 1-3 gimnazjum w Gimnazjum w Białym Kościele.
- 3) Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych (trening zastępowania agresji) wśród uczniów klas 4-5 szkoły podstawowej w Bęble.

Cel szczegółowy III.: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Zadania:

- 1) Świadczenie specjalistycznego wsparcia psychologicznego
- 2) Świadczenie specjalistycznego poradnictwa prawnego.
- 3) Rozwój zaplecza wspierającego „Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie” w zależności od potrzeb klientów.
- 4) Zapewnienie, krótkoterminowego miejsca schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- 5) Udostępnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz jej formach.
- 6) Zapewnienie w razie potrzeby rodzinom uwikłanym w przemoc wsparcia w formie pomocy asystenta rodziny.
- 7) Organizacja grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- 8) Organizacja spotkań/szkoleń edukacyjnych dla rodziców mających na celu podnoszących ich umiejętności opiekuńczo – wychowawcze.

Powyższy cel był realizowany przez podjęcie następujących działań:

- 1) Pracownicy socjalni GOPS w Wielkiej Wsi prowadzili systematyczny monitoring rodziny, w których wszczęto procedury „Niebieskie Karty”
- 2) W roku 2016 w Punkcie Wsparcia i Pomocy Rodzinie było zatrudnionych pięciu specjalistów (prawnik, psychologa oraz psycholog dziecięcy). Punkt działa w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi, specjaliści w nim zatrudnieni mają dyżury w godzinach popołudniowych oraz przed południowych (prawnik raz w miesiącu, psycholog cztery razy w miesiącu, psycholog dziecięcy, trzy razy w miesiącu, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy (dzielnicowy) dwa razy w miesiącu ponadto w co drugą środę dyżury w Punkcie w godzinach popołudniowych tj. 16:00-18:00 pełnił Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego)
 - z usług prawnika skorzystało łącznie 10 osób w tym 8 kobiet oraz 2 mężczyzn. Prawnik udzielił łącznie 17 porad.
 - z usług psychologa skorzystało łącznie 18 osób.
Psycholog udzielił łącznie 181 porad.
- 3) W trzech rodzinach, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” – korzystały również ze wsparcia asystenta rodziny.
- 4) Udostępniano informacje o możliwościach uzyskania pomocy oraz jej formach w prasie lokalnej oraz poprzez rozpowszechnienie ulotek.
- 5) W okresie luty – kwiecień odbył się cykl warsztatowy „szkoła dla rodziców”, który obejmował dziesięć 3 godzinnych spotkań. Szkolenie rozpoczęło 15 rodziców a ukończyło 11.

Cel szczegółowy IV.: Podnoszenie kwalifikacji Członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania:

- 1) Udział w szkoleniach zewnętrznych i konferencjach,

2) Organizacja szkoleń wewnętrznych dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego
Organizacja superwizji dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych

Powyższy cel był realizowany przez podjęcie następujących działań:

- 1) Udział siedmiu członków Zespołu Interdyscyplinarnego w szkoleniu „przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze względu na płeć” (16 godzin)
- 2) Prelekcja dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego „aspekty prawne dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie” (14 osób)
- 3) Udział jednej osoby w szkoleniu „procedura Niebieskie Karty i inne ustawy”.
- 4) Udział jednej osoby w szkoleniu „Diagnoza – plan - realizacja. Jak skutecznie oddziaływać na osobę stosującą przemoc w rodzinie” (24 godziny)
- 5) Udział dwóch osób w konferencji „rola profilaktyki w przeciwdziałaniu przemocy”

Cel szczegółowy V: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania:

- 1) Zapewnienie dostępu do indywidualnego poradnictwa dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- 2) Organizacja oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- 3) Organizacja dostępu i motywowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższy cel był realizowany przez podjęcie następujących działań:

- 1) Podczas Grup Roboczych oraz spotkań w Punkcie Wsparcia i Pomocy Rodzinie – przekazywano osobom podejrzanym o stosowanie przemocy informacje o instytucjach gdzie mogą skorzystać z indywidualnego poradnictwa i motywowano ich do skorzystania ze wsparcia ponadto motywowano osoby podejrzone o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz oddziaływaniach psychologiczno – terapeutycznych.

- 2) W okresie od maja do lipca odbywały się oddziaływania psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie – zajęcia obejmowały cykl 10 spotkań warsztatowych, w których wzięło udział 5 mężczyzn a ukończyło 4.

Na terenie Gminy Wielka Wieś zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie utworzony został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie, który został powołany zarządzeniem Nr 88/2010 Wójta Gminy Wielka Wieś z dnia 17 września 2010 roku.

W 2016 roku odbyły się **4 spotkania** Zespołu Interdyscyplinarnego (30.03.2016 r., 15.06.2016 r., 28.09.2016 r., 07.12.2016 r.), w trakcie których omawiano sprawy dot. realizacji programu, przeciwdziałania przemocy jak również omawiano sytuację poszczególnych rodzin oraz na wniosek Grup Roboczych podejmowano decyzję o zamknięciu procedur „Niebieskich Karty”.

W roku 2016 prowadzono procedury „Niebieskich Kart” w **38** rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Wielka Wieś ponadto 2016 roku wszczęto procedury „Niebieskie Karty” w **24 rodzinach**; zostały one założone przez następujące instytucje:

- 6 formularzy zostało wypełnionych przez przedstawicieli Policji,
- 11 formularzy zostały wypełnione przez pracowników GOPS w Wielkiej Wsi,
- 6 formularzy zostało wypełnionych przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie,
- 1 formularz został wypełniony przez przedstawiciela oświaty.

W roku 2016 zamknięto łącznie 24 procedury „Niebieskie Karty”:

- 3 który były wszczęte w 2014 roku,
- 14 które były wszczęte w 2015 roku,
- 7 które były wszczęte w 2016 roku.

Podsumowanie

Należy stwierdzić, że cel główny *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2020 „Zatrzymać przemoc”* jest systematycznie realizowany.

Do jednych z ważniejszych efektów prowadzonego programu należy zaliczyć działania dot. Zwiększenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie przede wszystkim poprzez rozszerzenie oferty pomocowej Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie, w którym wsparcie świadczą psycholodzy, prawnik, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego oraz policjant dzielnicowy. Jako sukces należy również uznać organizację oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz organizację warsztatów „szkoła dla rodziców”. Powyższe działania mają służyć przede wszystkim edukacji dot. zjawiska przemocy i konsekwencji jej stosowania jak również nabycia umiejętności alternatywnego zachowania nie przemocowego.

Do kolejnych pozytywnych efektów realizacji programu należy uznać podnoszenie kompetencji osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz z roku na rok poprawę współpracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz instytucji realizujących program.

Z analizy niniejszej Oceny wynika, że działania podejmowane w 2016 r. w ramach poszczególnych zadań na terenie gminy Wielka Wieś poprzez różne gminne instytucje publiczne przyczyniały się do uwrażliwienia społeczności lokalnej gminy, na problem przemocy domowej, a także zmierzają w kierunku stworzenia oferty pomocowej adekwatnej do rozeznanych problemów oraz ich rozmiarów.